

Orgelwebsites uit België

Geert Jan Pottjewijd

Rond het jaar 2000 werd op de website van dit blad een pagina aangemaakt met een grote hoeveelheid links naar orgelsites. Sinds een jaar of tien worden twee links per dag toegevoegd. Dat maakt het proces overzichtelijk en nodigt bezoekers uit om dagelijks te kijken. Het aantal links is op dit moment uitgegroeid tot circa 18.000. Jaarlijks worden alle links gecontroleerd of deze nog geldig zijn. Ongeldige links worden vervangen door een nieuwe link of verwijderd als ze niet terug te vinden zijn.

De informatieve waarde van websites is sterk wisselend. Vaak wordt op de site van een kerk het orgel en/of de kerkmuziek kort beschreven. Ook zijn er websites van een organist over zijn of haar bezigheden. Een klein gedeelte van de websites heeft een grote informatieve waarde voor organologisch onderzoek. Deze sites beschrijven bijvoorbeeld de orgelgeschiedenis van een omvangrijk gebied of van één bepaalde orgelmaker. We proberen via korte artikeltes geregeld uw aandacht te vestigen op websites die vooral interessant zijn voor organologisch onderzoek. In dit artikel worden enkele sites uit België beschreven. Via de QR-codes (in de digitale versie van dit blad ook via de onderstreepte links) kunt u deze sites eenvoudig bezoeken.

De website 'Databases de l'Orgue en Belgique' geeft veel historische informatie. De gegevens zijn in het Nederlands beschikbaar ondanks de Franse naam van de site. De keuze 'Archives Loret' geeft toegang tot het Loret-Archief dat werd opgebouwd door Jean-Pierre Felix. In een toelichting wordt uitgelegd hoe het archief kan worden geraadpleegd. Er zijn transcripties beschikbaar en soms ook de originele documenten. De keuze 'Inaugurations' biedt toegang tot ruim 2200 regels met programma's van ingebruiknames met vaak meerdere scans. De regels kunnen worden gesorteerd op jaar, plaatsnaam, orgelbouwer en organist. Ook is er een zoekfunctie aanwezig. De partituredatabase is nog in ontwikkeling. Verder zijn er 600 Ansichtkaarten met orgelafbeeldingen beschikbaar. Ook hier kan er weer gesorteerd en gezocht worden. De onderste rij op de thuispagina geeft toegang tot pdf's van alle vijf jaargangen van het tijdschrift *De Schalmei*, en indexen van de tijdschriften *L'Organiste*, *De Praestant* en *Orgelkunst*.

De website 'Inventaris' van het Agentschap Onroerend Erfgoed heeft drie menukeuzes die toegang geven tot orgelinformatie. Bij de eerste menukeuze 'erfgoedobject' levert het zoekwoord 'orgel' 1280 treffers op. De gevonden regels kunnen worden gesorteerd via de keuze 'Sorteren' op locatie. Het aanklikken van een regel laat per orgel een korte beschrijving zien en een verwijzing naar literatuur. Via een kaartje is de plek van het orgel in de kerk zichtbaar. Door op de kaart uit te zoomen wordt de locatie van de kerk getoond in zijn omgeving.

Vanuit de beschrijving van het orgel kan ook de informatie van het betrokken gebouw worden opgevraagd. Via de zoekvelden 'provincie' en 'gemeente' kan het aantal zoekresultaten worden beperkt. De andere aanwezige zoekcriteria zijn voor orgels niet relevant.

Een tweede zoekmogelijkheid is te vinden via de menukeuze 'aanduidingsobject'. Deze levert bij het zoekwoord 'orgel' 560 treffers op. De resultaten van de eerste en tweede menukeuze overlappen elkaar voor een groot gedeelte. De omschrijvingen bij de orgels zijn echter wel verschillend. De tekst bij 'aanduidingsobject' geeft aan waarom een orgel een monumentenstatus heeft.

De derde belangrijke menukeuze kan men vinden onder 'Persoon of collectief'. Het zoekwoord 'orgel' geeft 85 resultaten en het zoekwoord 'orgelbouwer' 71. Per orgelbouwer is een korte biografie aanwezig. Daarnaast zijn er vaak verwijzingen naar gerelateerde orgels. Disposities zijn niet aanwezig. Wel zijn er veel afbeeldingen van orgels te zien.

Via de website HIOR van het Agentschap Onroerend Erfgoed zijn de boeken uit de reeks *Het historische orgel in Vlaanderen* van Antoon Fauconnier en Patrick Roose uit de jaren tachtig van de vorige eeuw in pdf-formaat beschikbaar. In deze serie boeken is zeer gedetailleerde informatie over de orgels in een bepaald gebied opgenomen.

Op de website van het tijdschrift *Orgelkunst* is via de menukeuze 'Index tijdschrift' een register te vinden op de inhoud van het tijdschrift vanaf 1978 tot 2022. Ook zijn er zes nummers van *Orgelkunst* uit 1978 en 1979 te downloaden als pdf. Verder zijn er nieuwsbrieven te vinden en downloads (pdf's) uit de bibliotheek. Ook is een bibliografie, gesorteerd op schrijver, aanwezig.

Op de website *BALaT Belgian Art Links and Tools* levert het invullen van 'orgel' in het veld 'wat' in het zoekscherm onder de keuze 'Zoek' ruim 1250 foto's op van orgels in België (klikken op 'resultaten:').

Op het resultaatsscherm van de zoekactie kan het resultaat rechts worden ingeperkt via de keuze 'Gemeente'. Ook verwijst het zoekresultaat naar een bibliografie met 150 titels.

Regionale websites zijn:

- *Les Orgues de Belgique* <http://orgue.free.fr/belgique.html>
- *Les Orgues de l'Ourthe* <https://www.lesorguesdelourthe.be>
- Orgellandschap Vlaamse Ardennen <https://svenvermassen.wixsite.com/orgelvlaamseardennen>

Op het linkgedeelte van de KVOK-website (www.hetorgel.nl) staan 14 links naar sites van orgelmakers uit verleden en heden. Bij het nazien van de 22 initiële links bleken er 8 links niet meer te werken. De betreffende orgelmakers bleken niet meer actief te zijn.

dtbob.org

inventaris.onroerend.erfgoed.be

oar.onroerend.erfgoed.be (HIOR)

Orgelkunst.be

BALat Belgian Art Links and Tools

Les Orgues de Belgique

Les Orgues de l'Ourthe

Orgellandschap Vlaamse Ardennen